

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko Gminie Miasto S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 kwietnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 maja 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

**odrzuca skargę kasacyjną, pozostawiając rozstrzygnięcie o
kosztach postępowania kasacyjnego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 29 maja 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...), w sprawie z powództwa J. S. przeciwko Gminie Miasto S. o zapłatę zmienił, na skutek apelacji pozwanej, wyrok Sądu Okręgowego w S. z 22 marca 2018 r. w punkcie pierwszym w ten sposób, że: zasądził od Gminy Miasto S. na rzecz J. S. kwotę 694 523,62 zł wraz z bliżej określonymi odsetkami ustawowymi (pkt 1), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2). W wyroku tym Sąd Apelacyjny nie zawarł rozstrzygnięcia o oddaleniu apelacji pozwanej w pozostałym zakresie.

2. Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniosła pozwana zaskarżając go w części, tj. w zakresie punktu pierwszego. Wskazała na naruszenie art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty w wersji obowiązującej

od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2012 r. zw. z: od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2009 r. art. 106 ust. 2, art. 145 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i 4, art. 190 oraz 191 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, a od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2012 r. art. 126, art. 251 ust. 1 oraz 263 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, art. 475 k.c., art. 90 ust. 2b i art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty w wersji obowiązującej od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2012 r. w zw. z: do 31 grudnia 2009 r. art. 106 ust. 2, art. 145 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i 4, art. 190 oraz 191 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, a od 1 stycznia 2010 r. art. 126, art. 251 ust. 1 oraz 263 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w zw. z art. 361 § 2 k.c., art. 6 k.c., art. 361 § 1 i 2 w zw. z art. 471 k.c., art. 90 ust 2b ustawy o systemie oświaty w wersji obowiązującej od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2012 r., art. 232 k.p.c. w zw. 6 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną wyrok Sądu Apelacyjnego w punkcie pierwszym (a zatem dotyczącym obniżenia zasądzonej od pozwanej na rzecz powódki kwoty), równocześnie domagając się uchylenia zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcia sprawy co do istoty poprzez oddalenie powództwa w całości. Jako wniosek ewentualny zgłosiła żądanie uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

4. Sąd Najwyższy wskazuje po pierwsze, że poza wymaganiami formalnymi dopuszczalność skargi kasacyjnej, podobnie jak i innych środków zaskarżenia, uzależniona jest od wykazania przez skarżącego interesu prawnego w zaskarżeniu orzeczenia, który uwarunkowany jest wykazaniem pokrzywdzenia tym orzeczeniem. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r. (III CZP 88/13, OSNC 2014/11/108), której nadano moc zasady prawnej, wyrażone zostało stanowisko, że pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka. Sąd Najwyższy przyjął, że ogólne założenie obiektywnej potrzeby uzyskania ochrony prawnej, które racjonalizuje możliwość korzystania ze środków zaskarżenia, nie naruszając ich istoty, uzasadnia uznanie interesu prawnego w zaskarżeniu, jako przesłanki

dopuszczalności środków zaskarżenia. Jej istnienie wynika z zasad i regulacji znajdujących odzwierciedlenie w Kodeksie postępowania cywilnego; objęta jest przewidzianym w tym Kodeksie systemem badania dopuszczalności środków zaskarżenia orzeczeń. Interes ten występuje w razie pokrzywdzenia (*gravaminis*) i polega na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a treścią rozstrzygnięcia. Przesłanka *gravaminis* pozwala przyjąć, że w części, w której orzeczenie jest korzystne dla skarżącego, skarga kasacyjna jest wyłączona, ze względu na brak pokrzywdzenia (tak też postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 listopada 2014 r., II CSK 44/14; z 28 stycznia 2015 r., I CZ 122/14; z 25 lutego 2015 r., II CSK 447/14).

Pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) w części, w której jej apelacja została uwzględniona, na skutek czego doszło do obniżenia zasądzonej kwoty. Tego rodzaju decyzja procesowa jest dla pozwanej oczywiście korzystna, a zatem nie może być kwestionowana skargą kasacyjną. Niekorzystne dla pozwanej jest nieuwzględnienie apelacji w pozostałej części, którego to rozstrzygnięcia wyrok Sądu Apelacyjnego nie zawiera. Brak tego rozstrzygnięcia podlegał uzupełnieniu (art. 351 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.), zaś od wyroku uzupełniającego możliwe byłoby wywiedzenie skargi kasacyjnej.

5. Po drugie, zaznaczenia wymaga, że zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części. Wskazany wymóg zalicza się do elementów konstrukcyjnych skargi, a w orzecznictwie podkreśla się, że określenie zakresu zaskarżenia powinno być precyzyjne i nie może budzić wątpliwości, bowiem wraz z podstawami kształtuje zakres rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Od skarżącego wymaga się, aby skarga została prawidłowo zredagowana i nie wywoływała wątpliwości o charakterze interpretacyjnym, gdyż zakres zaskarżenia oraz wnioskowanego uchylenia albo uchylenia i zmiany orzeczenia sądu odwoławczego nie mogą być pozostawione Sądowi Najwyższemu do samodzielnego określenia w drodze zabiegów interpretacyjnych i analizy sformułowań, którymi posłużył się autor skargi. Waga tych obowiązków i powiązane z nimi wymaganie precyzji w określaniu zakresu zaskarżenia oraz formułowaniu

wniosków kasacyjnych powodują, że ewentualne wady skargi w tym zakresie nie mogą być, inaczej niż w przypadku braków o charakterze formalnym, naprawione. Skarga, która nie spełnia któregokolwiek z wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu stosownie do art. 398⁶ § 2 k.p.c. W celu umożliwienia stronom należytego wypełnienia obowiązków związanych z prawidłowym sporządzeniem skargi kasacyjnej ustawodawca wprowadził przymus adwokacko-radcowski (art. 877 § 1 k.p.c.) (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2013 r., III CSK 77/13; z 20 lutego 2015 r., V CSK 427/14; z 27 listopada 2015 r., V CSK 290/15; z 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15; z 7 czerwca 2017 r., II PZ 7/17; z 18 maja 2018 r., IV CSK 616/17; z 14 lipca 2020 r., I CSK 737/19).

Bezwzględnym wymaganiem jest, aby zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane, przy czym brak tej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 października 2007 r., V CSK 309/07, OSNC-ZD 2008/C/81; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 64/13; z 24 kwietnia 2013 r., III CSK 77/13; z dnia 11 grudnia 2014 r., III CZ 54/14; z 2 kwietnia 2014 r., IV CZ 14/14; z 24 sierpnia 2016 r., V CSK 112/16). Skarga kasacyjna złożona w niniejszej sprawie tego wymagania nie spełnia, gdyż zakres zaskarżenia i wniosku kasacyjnego zostały w niej określone w sposób zawierający niedającą się usunąć sprzeczność. Zakres zaskarżenia odniesiony został do punktu pierwszego wyroku, zaś reformatoryjny wniosek kasacyjny odnosi się do całego wyroku Sądu Apelacyjnego. W niniejszej sprawie zatem, ze względu na niejednoznaczność określenia zakresu zaskarżenia, nie da się stwierdzić istnienia korelacji między zakresem zaskarżenia a zakresem wniosku kasacyjnego.

Z tych względów skarga kasacyjna podlega odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

jw